

Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Betreft: Petitie voor een einde aan het vroegtijdig scheiden van biggen en moedervarkens

Geachte minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Nederlandse varkenshouders halen jaarlijks ruim 20 miljoen biggen al op een leeftijd van 3 tot 4 weken weg bij hun moeder. Dit staat in schril contrast met het natuurlijke gedrag van varkens, waarbij biggen na minimaal 8 weken, maar gemiddeld pas na 15 weken, zelfstandig worden. Het vroege scheiden is uitsluitend economisch gemotiveerd en veroorzaakt ernstig dierenleed. Biggen verliezen hun moeder, komen in een nieuwe omgeving met onbekende hokgenoten terecht en moeten ineens vast voer eten. Dit leidt tot angst, stress, honger en ziekte, zo bevestigen de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) en Wageningen University & Research.^{1,2}

De voorgestelde maatregelen in de concept-Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) voor een dierwaardige veehouderij lossen dit probleem niet op.³ Ze stellen slechts voor om vanaf 2028 de uitzondering voor het scheiden van biggen vóór een leeftijd van 4 weken te verhogen van 21 naar 25 dagen en deze uitzondering vanaf 2040 te laten vervallen.

Het leed dat ontstaat door het vroege spenen van biggen is grotendeels te voorkomen door ze langer bij hun moeder te laten. Een minimale speenleeftijd van 8 weken sluit beter aan bij de natuurlijke ontwikkeling van biggen: het geeft ze meer tijd om hun spijsvertering en immuunsysteem verder te ontwikkelen en geleidelijk zelfstandig te worden. In combinatie met vrijloopkraamhokken en het vroegtijdig laten wennen aan soortgenoten is later spenen een praktisch haalbare én essentiële stap richting een daadwerkelijk dierwaardigere varkenshouderij.

Varkens in Nood roept u daarom op om het vroegtijdig scheiden van biggen en moedervarkens te beëindigen door de volgende maatregelen te nemen:

1. **Voer per 2027 een wettelijk verplichte speenleeftijd in van minimaal 8 weken voor nieuw te bouwen stallen.** De ingangsdatum van deze aanbeveling sluit aan bij de wettelijke verplichting tot vrijloopkraamhokken bij nieuwbouw per 2027, zoals opgenomen in de tijdelijk van de concept-AMvB voor een dierwaardigere veehouderij.

¹ [EFSA, 2022 - Welfare of pigs on farm](#)

² [WUR, 2024 - Bouwstenen voor een risicobeoordeling dierenwelzijn in de varkensketen](#)

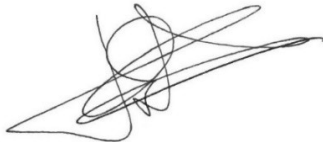
³ [Concept-AMvB Dierwaardige Veehouderij, 2025](#)

2. **Voer per 2030 een wettelijk verplichte speenleeftijd in van minimaal 8 weken voor alle bestaande stallen.** De ingangsdatum van deze aanbeveling sluit aan bij de verwachte wettelijke verplichting tot vrijloopkraamhokken, naar aanleiding van de uitspraak van het College van Beroep in het bedrijfsleven uit 2024.⁴ Daaruit volgt dat het gebruik van de kraamkooi in strijd is met de wet. Door vrijloopkraamhokken pas per 2030 wettelijk te verplichten, krijgen varkenshouders een redelijke overgangstermijn.
3. **De verhoging van de minimale speenleeftijd moet worden gecombineerd met een verplichting tot vrijloopkraamhokken met een minimale oppervlakte van 7,8 m².** Dat geeft een moedervarken genoeg ruimte om 8 weken lang een hok te delen met haar biggen.
4. **De verhoging van de minimale speenleeftijd moet worden gecombineerd met de verplichting dat biggen van verschillende moedervarkens al vóór het spenen samen kunnen opgroeien.** Dit voorkomt gevechten over rangorde als de biggen het kraamhok verlaten en kan worden gerealiseerd door bijvoorbeeld meerdere kraamhokken te verbinden of door het gezamenlijk huisvesten van meerdere zeugen met biggen.

Maak een einde aan het vroegtijdig scheiden van biggen en moedervarkens

Geachte minister, wij roepen u op om deze maatregelen in te voeren. Het welzijn van biggen mag niet langer ondergeschikt zijn aan economische belangen. Later spenen is noodzakelijk en haalbaar – en hoort bij een écht dierwaardigere veehouderij. Kunnen de biggen op u rekenen?

Frederieke Schouten

Dierenarts en directeur Stichting Varkens in Nood

⁴ [College van Beroep voor het bedrijfsleven, 2024 - Uitspraak in de zaak tussen Stichting Varkens in Nood en de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur](#)

